

Wzrost ekspansji kredytowej Komunalnych Kas Kredytowych

Wywiad z Prezesem Związku Związków Komunalnych Kas Oszczędności p. Min. Mikołajem Dolanowskim.

Komunalne Kasy Oszczędności zajmują dziś w życiu gospodarczym naszego Państwa pozycję tak poważną, że niemal każda bardziej istotna akcja gospodarcza wiąże się z działalnością tych instytucji. Uznaliśmy tedy za wskazane zwrócić się do p. min. Mikołaja Dolanowskiego Prezesa Związku Związków K. K. O., z prośbą o bliższe poinformowanie opinii publicznej na temat działalności kas komunalnych w 1938 r.

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA

Nim przejdę do odpowiedzi na zapytania Pana Redaktora, chciałbym w paru zdaniach dać ogólną charakterystykę roli komunalnych kas oszczędności w naszym układzie ekonomicznym.

Idea kształcenia obywatela w akumulowaniu oszczędności z jednej strony — z drugiej zaś konieczność udostępnienia instytucji kredytowych dla szerokiej warstw społecznych — to podstawy, na których opierają swój byt komunalne kasy oszczędności. Będąc instytucjami gospodarczymi mają jednocześnie jakby drugie oblicze — oblicze instytucji użyteczności społecznej.

ISTOTNA CECHA K. K. O.

Poza tym istotną cechą K. K. O. jest ich, że tak powiem, „lokalność”. Kasy są zespolone z terenem swojej działalności jako zbiornice oszczędności ludności miejscowej oraz źródło kredytów bezpośrednich mieszkańców danego miasta, czy powiatu.

NIE BYŁO ZAHAMOWANIA

Jak K. K. O. spełniały swe zadania w roku ubiegłym?

Warunki gospodarcze dla pracy instytucji finansowych były, jak wiadomo, w roku ub. w Polsce na ogół pomyślne. Rok 1938 upłynął w gospodarstwie polskim pod znakiem intensywniej realizacji planu przemysłowego kraju. Dzięki temu pewne obserwowane objawy recesji w połowie roku ubiegłego na rynkach światowych nie wywołały u nas zahamowania dalszego postępu. Stan rynku pieniężnego przedstawiał się w r. ub. całkowiście zadowalająco mimo niepożądanego kształtowania się cen w rolnictwie oraz dwukrotnych ostrych zaburzeń w sytuacji politycznej w Europie.

Na szczęście nasz aparat finansowy, a zwłaszcza K. K. O., na które nacisk był w pierwszym rzędzie skierowany, przetrzymał zwycięsko oba uderzenia i do końca roku zdołał prawie w całości odcisnąć ubytek wkładów z marca i września ub. roku.

WZROST WKŁADÓW

Reasumując należy stwierdzić, że w ciągu roku, mimo dwukrotnego odcięcia wkładów oszczędnościowych w K. K. O. zwiększyły się z 699,8 mln. zł. do 741,1 mln. zł., czyli o 41,3 mln. zł., co stanowiło przyrost 6 proc. — W tymże czasie wkłady na rachunkach bieżących zwiększyły się o 7,9 mln. zł. z 94,8 do 102,7 mln. zł. Razem wkłady w K. K. O. zwiększyły się więc prawie o 50 mln. zł. do sumy 843,8 mln. zł.

WZROST EKSPANSJI KREDYTOWEJ

— Czy jednocześnie wzrosła eks-

pancja kredytowa K. K. O.?

Niewątpliwie tak.

W 1938 r. cała nadwyżka wkładów obróciła kasy na akcje kredytowa, która zwiększyła się z 646,2 do 692,3 mln. zł., czyli o 46 mln. zł., co stanowiło zgórą 7 proc.

GŁÓWNE KREDYTY KRÓTKO-TERMINOWE

— Jaki typ kredytów dominuje w kasach komunalnych?

— Rzecz zrozumiała, że w akcji kredytowej K. K. O. zajmują znaczne miejsce kredyty krótkoterminowe. Wynika to z naszej struktury wkładów oszczędnościowych, których większość jest płatna na żądanie. Mimo to, biorąc pod uwagę ogólny stan kredytów K. K. O., możemy stwierdzić, że kredyty średnie i długoterminowe stanowią również pozycję bardzo poważną. Oba te rodzaje kredytów mniej więcej się równoważą.

Jeżeli chodzi o pożyczkobiorców, to na ostatnim Ogólnopolskim Kongresie K. K. O. zalecono wszystkim kasom szczególną troskę i opiekę nad rozwojem akcji kredytowej dla polskiego stanu średniego. Nadto Kongres zalecił kasom dążenie do potaniaenia tego kredytu nawet kosztem pewnych ofiar.

NOWY RODZAJ GWARANCJI

Nadto kongres zwrócił uwagę kas na konieczność uwzględnienia w akcji kredytowej walorów osobistych kredytobiorcy, a więc rzemieślników i kupców, których rzetelność i inicjatywa zasługują na zaufaniu i pełne poparcie kredytowe i których gwarancje osobiste mogą w dostatecznej mierze zastąpić gwarancje rzeczowe. Tak śmiała rezolucja wskazuje na to, że kasy komunalne nie zadowalały się dotychczasowymi osiągnięciami w dziedzinie kredytów dla stanu średniego, które przecież wynoszą poważną sumę ponad 100 mln. zł., lecz pragną akcję tę jaknajbardziej rozszerzyć.

KREDYTY DLA ROLNICTWA

— Jak Panu Prezesowi wiadomo, problemat kredytu dla rolnictwa należy dziś do podstawowych zagadnień gospodarczych. Jak ustosunkowują się K. K. O. do tego zagadnienia?

— Mogę Pana zapewnić, Panie Redaktorze, iż kasy należycie doceniają wagę tego problemu. Kongres, o którym mówiłem, w sposób najbardziej pozytywny wypowiedział się za rozszerzeniem kredytu dla rolnictwa.

Nie bacząc na wielkie ofiary, jakie K. K. O. poniosły i jeszcze ponoszą przy oddaniu rolnictwa (straty na samym kapitale obliczone są na 25,8 mln. zł., a dochód z tego straty na odsetkach, dalej nieruchomościach około 100 mln. zł. na lat kilkanaście), kasy przystąpiły do dalszej akcji kredytowej.

Rezultat jest widoczny: kredyty rolnicze w bilansach K. K. O. na dzień 1 stycznia 1938 r. figurują w kwocie zł. 174,6 mln., czyli stanowią największą pozycję.

RENTOWNOŚĆ KAS

— Pan był łaskaw zaznaczyć, Panie Prezesie, iż mimo to, że K. K. O. nie są obliczone na zysk, zasada gospodarczości bankowej jest w nich ściśle przestrzegana. Wobec tego pozwolę

sobie zapytać, jak wygląda opłacalność kas w 1938 r.?

— Na terenie Rzeczypospolitej pracuje 357 kas komunalnych. Rozumiem, że otrzymanie bilansów netto od tak rozgałęzionego aparatu nie jest rzeczą łatwą. Na podstawie posiadanych danych mogę już dziś stwierdzić, że pod względem rentowności 1938 r. był zupełnie dobry. Muszę jeszcze zaznaczyć, że jednocześnie pogotowie kasowe jest bardzo wysokie, płynność wzrosła, a spłata kredytów redyskontowanych, zaciągniętych przez K.K.O. w okresie odpływu wkładów jest prawie zakończona.

Rekolekcje akademickie rozpoczynają się we środę

W bieżącym tygodniu, w środę 8 marca rozpoczynają się w kościele św. Anny (Krakowskie Przedmieście 66) rekolekcje akademickie.

Podobnie, jak w latach poprzednich, tak i w tym roku rekolekcje odbędą się w dwu seriach. Pierwsza seria w dniach od 8 do 12 mar-

Bezpieczeństwo publiczne wymaga oświetlenia i zabrukowania ul. Ogólnej

Dojście do tramwajów przebiegających ul. Juliusza Słowackiego (dawną Marymoncką) wiedzie przez ul. Ogólną. Dojście to jest niezmiernie utrudnione z powodu braku na tej ulicy jezdni, chodników, światła itp.

Ul. Ogólna łączy ul. Juliusza Słowackiego z szeregiem ulic dzielnicy Słodowiec — Piaski.

Bolączki mieszkańców Powązek Konieczność przedłużenia linii tramwajowej Nr. 1

Powązki obsługują obecnie dwie linie tramwajowe Nr. 1 i Nr. 8. Niestety wozy linii Nr. 1 dochodzą tylko do zbiegu ul. Powązkowskiej i Elbląskiej.

W celu zmniejszenia zapelnienia tramwajów Nr. 8, konieczne jest przedłużenie trasy linii tramwajowej Nr. 1 do końcowego przystanku linii Nr. 8, tj. do kościoła, położonego przy końcu ul. Powązkowskiej.

W odpowiedzi na odpowiednio zabiegaj Stow. przyjaźni Powązek, dyrekcja tramwajów Powązek, działając, iż skłonna jest uwzględnić ten postulat po otrzymaniu więk-

Milioner żydowski skazany za fałszowanie weksli

BIAŁYSTOK, 4. 3. (Tel. wł.). Przed Sądem Okręgowym w Białymstoku toczyła się rozprawa przeciwko znanemu bogaczowi białostockiemu, fabrykantowi — żydowi Izaakowi Pinesowi, oskarżonemu o fałszowanie podpisów

40.000 pracowników otrzyma awanse

Zgodnie z zapowiedzią p. Premiera, nastąpią z dniem 1 kwietnia awanse blisko 40.000 pracowników w rozmaitych działach administracji państwowej.

Amant filmowy Skazany za hańbiący czyn zabiega o łaskę

Dużo rozgłosu wywołała w swoim czasie sprawa amanta filmowego Andrzeja Karewicz, przeciwko któ-

Kalendarzyk Związku Pań Domu

Dnia 6 b. m. godz. 17.30 roboty ręczne (wykańczanie bluzetek koronkowych. Dnia 6 b. m. godz. 17.30 pokaz „Prasowania na szyćwono”. Dnia 7 b. m. godz. 12 pokaz we Wzorowni „Prasowanie na szyćwono”. Dnia 8 b. m. godz. 18 pokaz kulinarny „Potrawy ze śledzi”. Dnia 9 b. m. godz. 17.30 wieczór brydżowy. Dnia 10 b. m. godz. 11 wycieczka. Dnia 13 b. m. godz. 17.30 roboty ręczne (wykończenie torebek letnich). Dnia 14 b. m. godz. 12 pokaz we Wzorowni „Jak zrobić dogotowywać”. Dnia 15 b. m. o godz. 18 pokaz kulinarny „Potrawy z jarzyn wiosennych”.

Sponiewierani, wynędzniali, głodni... Robotnicy 3 fabryk strajkują walcząc o prawo do życia

W dn. 16 lutego wybuchł w fabrykach prawideł i kopyt: „Biegun”, „Formabut” i „Format” strajk 120 robotników — Polaków, którzy nie mogą dojść do porozumienia z żydowskimi kapitalistami właścicielami fabryk, postanowili tą drogą dochodzić swych praw.

Nacisk żydowskich fabrykantów

Największą spośród trzech wymienionych jest fabryka „Biegun”, zatrudniająca 70 robotników Polaków. —

ca, druga od 15 do 19 marca. Konferencje w I części prowadzić będzie ks. dr. E. Kosibowicz, redaktor „Przeglądu Powszechnego”, w II części ks. dr. T. Jachimowski. Początek każdej konferencji o g. 8 wieczór.

Ulicą tą podążają do pracy robotnicy oraz dzieci do szkół. Brak oświetlenia obniża poza tym również stan bezpieczeństwa publicznego.

Dlatego też mieszkańcy tamtej dzielnicy zabiegają u władz miejskich o zabrukowanie ul. Ogólnej chociażby t. zw. „kocimi łbami”.

Warszawa odczuwa Brak dworców autobusowych

W Warszawie brak w dalszym ciągu dworców autobusowych, mimo, iż posiada ona kilkadziesiąt linii autobusowych podmiejskich

i zamiejskich. Po zlikwidowaniu w r. z. jednego dworca w Al. Jerozolimskiej, stolica niema obecnie ani jednego dworca autobusowego.

Sprawa budowy dworców była już niejednokrotnie poruszana i za każdym razem realizacja odpowiednich projektów rozbijała się jedynie o trudności terenowe.

Wobec zbliżającego się nowego sezonu budowlanego, rozstrzygnięcie tej sprawy musi nastąpić, w przeciwnym bowiem razie i ten sezon będzie stracony dla budowy dworca.

remu skierowane zostało oskarżenie o zniewolenie nieletniej córki policjanta. W dwóch instancjach zapadł wyrok skazujący na 4 lata więzienia. Wyrok ten się uprawomocnił i Karewicz został przewieziony dla odbycia kary do więzienia w Płocku.

Obecnie obrońca Karewicz podjął starania o ulaskawienie artysty filmowego, powołując się na jego nieposzlakowane życie przed popełnieniem hańbiącego czynu.

Goście z Litwy i Danii przybyli do Wilna

WILNO, 4. 3. Do Wilna przybyła wycieczka litewska w składzie 94 osób, która zwiedziła Wilno i weźmie udział w uroczystościach „kaziukowych”.

Właścicielami tej fabryki są dwaj żydzi, Frydman i Frojnowicz. W r. 1934 robotnicy pod naciskiem właścicieli fabryk zgodzili się na 15-procentowe obniżenie ich zarobków, do czasu, aż fabryki wyjdą z kłopotów finansowych i będą mogły skutecznie konkurować z innymi firmami.

Obecnie fabryki te nie tylko, że skutecznie mogą konkurować z firmami prowincjonalnymi, ale pozycja ich na rynku jest zupełnie pewna. Ilość wyrobianych przedmiotów bowiem wzrosła w porównaniu z latami ubiegłymi nieopomiernie. Tak jak niedawno jeszcze fabryka „Biegun” wyrabiała ok. 1000 sztuk kopyt dziennie, tak obecnie wyrabia dużo ponad 7000.

Niskie zarobki

Zarobki robotników — Polaków, wykazywanych przez żydowskich kapitalistów, są nadzwyczaj niskie. Większość robotników zarabia dwadzieścia kilka złotych tygodniowo pracując intensywnie na akord. Duży zaś procent robotników nie zarabia nawet 18 zł. tygodniowo.

Zaznaczyć należy, że do 1 stycznia b. r. robotnicy zatrudnieni w fabryce „Biegun” pracowali 12, a nawet 16 godzin dziennie. Naturalnie musieli się dostosować do żydowskich właścicieli fabryki i świętować wraz z nimi soboty.

Obecnie dzięki naciskowi robotników dyrekcja fabryki zgodziła się na zatrudnianie ich w święta żydowskie.

Niesłychane traktowanie

Wszyscy bez wyjątku robotnicy fabryki uskarżają się poza tym na niesłychane wprost traktowanie ich ze strony właścicieli fabryki. Godność osobista ich dla fabrykantów żydowskich nie istnieje, najchętniej stosowaną formą do robotników jest „tykanie”.

Zdarzają się poza tym wypadki, że właściciele fabryki znieważają robotników słownie, wymyślając im w najordynarniejszej formie, jakiegoś robotnika w jakiegokolwiek formie na zniewagę żydowskich kapitalistów zareaguje, zostaje natychmiast usunięty z pracy.

Projekt budowy mostu na ul. Karowej

Na podstawie wyników konkursu na projekt budowy mostu im. Józefa Piłsudskiego przez Wiśłę na ul. Karowej wraz z dojazdami po obydwóch brzegach, rze-

ki, Biuro Mostów Zarządu Miejskiego przystąpiło do opracowania wstępnych projektów budowy mostu, według kilku odmian.

Opracowany mianowicie został projekt mostu o dwóch poziomach, jednego dla ruchu kołowego i pieszego w górnym poziomie i drugiego dla metra w dolnym poziomie. Wyłącznie dla ruchu kołowego i pieszego. W tym ostatnim projekcie przesła mostów są lepszej konstrukcji. Obydwa projekty są oparte na systemie belkowym.

Wreszcie opracowano trzy projekty mostu systemu łukowego, wzorowanego w pewnym stopniu na łukach mostu Ks. Poniatowskiego o czterech, pięciu i sześciu przęsłach.

Obecnie wszystkie projekty zostaną przesłane Min. Komunikacji do rozpatrzenia.

Do 300 milionów zł. podwyższono obroty towarowe z Niemcami

W dniu 2 b. m. podpisana została przez podsekretarza stanu w M. S. Z. p. J. Szembeka, ambasadora Rzeszy von Moltke oraz przewodniczących delegacji polskiej i niemieckiej: dr. Pilcha, radcę handlowego przy ambasadzie R. P. w Berlinie i dr. Schnur re, radcę legacyjnego w urzędzie Spraw Zagranicznych Rzeszy — umowa dodatkowa do polsko-niemieckiej umowy gospodarczej z dnia 1 lipca 1938 r.

Umowa jest wynikiem rokowań, prowadzonych w związku z przyłączeniem do Polski Śląska Zaolziańskiego oraz przyłączeniem Krajów Sudeckich do Rzeszy.

Obowiązująca dotychczas wysokość obrotów towarowych pomiędzy Polską i Gdańskiem z jednej strony, a Rzeszą Niemiecką z drugiej strony, podwyższona została z 260 mln. zł. do 300 mln. zł. rocznie dla każdej strony.

Przy zawieraniu umowy wykorzystane zostały możliwości, wynikające z wzajemnego uzupełniania się interesów gospodarczych obu krajów w zakresie wywozu i przywozu.

Jednocześnie odbyło się w Warszawie kwartalne posiedzenie polsko - niemieckich komisji rządowych, na którym ustalona została wysokość wywozu polskiego do Niemiec na następne trzy miesiące.

Walka o poprawę

W tych warunkach wszyscy robotnicy Połacy (nie ma wśród nich ani jednego żyda) postanowili walczyć już nie tylko o zawarcie umowy zbiorowej i podwyższenie stawki płac, ale przede wszystkim o zmuszenie żydowskich kapitalistów do innego ich traktowania.

Choć lokali przeróżnych jest tyle u BLIKLEGO jest zawsze najmilej

RADIO

PONIEDZIAŁEK 6. III.

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Główny koncert. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka. 8.00 Audycja dla szkół. 11.00 Audycja dla szkół. 11.15 Zespoły salonowe w repertuarze operowym (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja podnocy. 13.00 Audycja dla kupców i rzemieślników. 13.30 Audycja dla gimnazjów. 15.00 Audycja dla młodzieży. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.00 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Kronika naukowa. 16.35 Koncert solistów. 17.15 Felieton. 17.25 Koncert. 17.50 Pogadanka. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Muzyka lekka (płyty). 18.45 Dialog. 19.00 Audycja żołnierska. 19.30 Koncert rozrywkowy. 20.35 Dziennik. Wiadomości Meteorologiczne i sportowe. 21.00 Koncert kameralny. 21.35 Nowości literackie. 21.55 Audycja. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Dziennik. 23.05 Wiadomości z Polski w języku francuskim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE
13.30 „Mozart” — audycja dla gimnazjów.
16.35 Koncert solistów.
21.00 Koncert kameralny — Trio Dwo rzka.
21.55 Dzieje symfonii.

WARSZAWA II.

14.00 Muzyka obiadowa. 14.50 Gaspar Casado i Beniamino Gigli (płyty). 15.55 Muzyka symfoniczna Brahmsa (płyty). 16.40 Sport. 16.45 Parę informacji. 16.50 Kącik solistów. 17.10 Pogadanka. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.40 Muzyka tańeczna (płyty). 18.25 „Mazepa”. 21.05 Muzyka (płyty). 21.10 Odczyt. 21.30 „Stara Warszawa”. 22.05 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 23.05 Sonaty wiolonczelowe (płyty).

STACJE KRÓTKOFALOWE

20.00 Dziennik. 20.15 Polska Kapela Ludowa. 20.40 Pogadanka.

STACJE KRÓTKOFALOWE

0.05 Koncert. 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.00 Pogadanka w języku angielskim. 1.05 Koncert popular-

ny. 1.20 Reportaż aktualny. 1.30 Piosenki zalotne. 2.00 Pogadanka. 2.10 „Na swojską nutę”.

WTOREK, 7. III

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Główny koncert. 6.50 Muzyka (płyty). 7.00 Dziennik. 7.15 Muzyka (płyty). 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 Ballady i rapsodie (płyty). 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja podnocy. 13.00 Pogadanka dla młodzieży. 15.15 Skrzynka ogólna. 15.30 Muzyka obiadowa. 16.00 Dziennik. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Przegląd aktualności finansowo - gospodarczych. 16.30 Sonaty skrzypcowe. 17.15 Szkic literacki. 17.30 Audycja. 18.00 Audycja dla wsi. 18.30 Audycja dla robotników. 19.00 Koncert rozrywkowy (z Poznania). 20.35 Dziennik wieczorny. Wiadomości meteorologiczne i sportowe. 21.00 Koncert symfoniczny. 22.00 Audycja. 22.25 Recital wiolonczelowy. 22.55 Przegląd prasy. 23.00 Dziennik. Komunikat meteorologiczny. 23.05 Wiadomości z Polski w języku niemieckim.

NAJCIEKAWSZE AUDYCJE
21.00 Recital Symfoniczny.
22.35 Recital wiolonczelowy Sigrda Succio.

WARSZAWA II.

14.00 Trio P. R. 15.00 Koncert orkiestr detych (płyty). 15.55 Audycja słowno - muzyczna. 16.40 Sport. 16.45 Parę informacji. 16.50 Kącik solistów. 17.10 Przegląd kulturalny. 17.25 Życie kulturalne stolicy. 17.40 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 21.05 Muzyka (płyty). 21.10 Odczyt. 21.30 „Stara Warszawa”. 22.05 Muzyka lekka i taneczna (płyty). 23.05 Sonaty wiolonczelowe (płyty).

STACJE KRÓTKOFALOWE

0.05 Utwory fortepianowe. 0.25 Audycja. 0.45 Dziennik w języku polskim i angielskim. 1.00 Dziennik Światowego Związku Polaków z Zagranicy. 1.05 Weśola Kapela Feliksa Kowalczyka. 1.30 „Zagłoba litnickim”. 2.00 Pogadanka aktualna w języku polskim i angielskim. 2.10 Polskie zespoły wokalne i salonowe.

Zmiana lokalu oddziału Pośrednictwa Pracy dla młodocianych

Z dniem 4 bm. Oddział Pośrednictwa Pracy dla Młodocianych Woj. Biura Funduszu Pracy na m. st. Warszawy oraz Poradnia Zawodowa przenoszą się z ul. Jasnej Nr. 18-20 do nowego lokalu przy Al. Jerozolimskiej 4 m. 6. Telefony Nr.Nr. 331-09 oraz 317-86 — pozostają bez zmian.

Urządowanie normalne w nowym lokalu rozpocznie się od poniedziałku dnia 6 b. m.